

A BIZOTTSÁG (EU) 2015/346 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA**(2015. február 9.)****az Egyesült Királyság által Észak-Írország vonatkozásában kért eltérésnek a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 91/676/EGK tanácsi irányelv alapján való engedélyezéséről***(az értesítés a C(2015) 542. számú dokumentummal történt)***(Csak az angol nyelvű szöveg hiteles)**

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló, 1991. december 12-i 91/676/EGK tanácsi irányelvre ⁽¹⁾ és különösen annak III. melléklete 2. pontjának harmadik albekezdésére,

mivel:

- (1) Amennyiben egy tagállam évente és hektáronként a 91/676/EGK irányelv III. melléklete 2. bekezdése második albekezdésének első mondatában és a második albekezdés a) pontjában meghatározott mennyiségtől eltérő mennyiségű szerves trágyát kíván felhasználni, a kérdéses mennyiséget objektív kritériumok – például a növénykultúrák hosszú vegetációs időszaka és nagy nitrogénfelvétele – alapján kell meghatározni oly módon, hogy az ne akadályozza az irányelv 1. cikkében meghatározott célok elérését.
- (2) 2007. december 14-én a Bizottság elfogadta az Egyesült Királyság által Észak-Írország vonatkozásában kért eltérésnek a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 91/676/EGK irányelv alapján való engedélyezéséről szóló 2007/863/EK határozatot ⁽²⁾, amely a legalább 80 % legelőt magukban foglaló gazdaságokban hektáronként és évente legfeljebb 250 kg nitrogént tartalmazó szerves trágya kijuttatását engedélyezi.
- (3) 2011. február 24-én a Bizottság elfogadta a 2011/128/EU határozatot ⁽³⁾, amely módosította a 2007/863/EK határozatot, és az eltérést 2014. december 31-ig meghosszabbította.
- (4) A 2011/128/EU határozat útján módosított 2007/863/EK határozattal biztosított eltérés 2013-ban összesen 145 gazdaságot érintett; ez a gazdaságok mintegy 0,59 %-ának és a teljes nettó mezőgazdasági terület 0,42 %-ának felel meg.
- (5) 2014. október 10-én az Egyesült Királyság Észak-Írország régió vonatkozásában kérelmet nyújtott be a Bizottsághoz a 91/676/EGK irányelv III. melléklete 2. pontjának harmadik albekezdésében biztosított eltérés iránt.
- (6) Az észak-írországi régió vonatkozásában az Egyesült Királyság a 91/676/EGK irányelv 3. cikke (5) bekezdésének megfelelően az ország teljes területére kiterjedő cselekvési programot hajtott végre.
- (7) A 2008–2011 közötti időszakra vonatkozó tagállami jelentések alapján a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 91/676/EGK irányelv végrehajtásáról szóló, a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek címzett bizottsági jelentés tanúsága szerint az Egyesült Királyságban Észak-Írország régió vonatkozásában a felszín alatti vizek átlagos nitrátkoncentrációját tekintve valamennyi megfigyelőállomáson 50 mg/l alatti mértéket mértek, sőt, a megfigyelőállomások 93 %-a esetében 25 mg/l alatti átlagos nitrátkoncentrációt mutattak ki. A felszíni vizekben valamennyi megfigyelőállomáson 25 mg/l alatti átlagos nitrátkoncentrációt mértek.

⁽¹⁾ HL L 375., 1991.12.31., 1. o.⁽²⁾ A Bizottság 2007. december 14-i 2007/863/EK határozata az Egyesült Királyság által Észak-Írország vonatkozásában kért eltérésnek a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 91/676/EGK tanácsi irányelv alapján való engedélyezéséről (HL L 337., 2007.12.21., 122. o.)⁽³⁾ A Bizottság 2011. február 24-i 2011/128/EU határozata az Egyesült Királyság által Észak-Írország vonatkozásában kért eltérésnek a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 91/676/EGK tanácsi irányelv alapján való engedélyezéséről szóló 2007/863/EK határozat módosításáról (HL L 51., 2011.2.25., 21. o.)

- (8) Az állatállomány száma és a műtrágyahasználat mértéke az utóbbi években csökkent. A szarvasmarha-, baromfi- és juhállomány 5, 5, illetve 10 %-kal csökkent a 2008–2011-es időszakban a 2004–2007-es periódushoz viszonyítva, míg a sertésállomány ugyanebben az időszakban 4 %-kal növekedett. Az állati trágyából származó átlagos nitrogénkijuttatás 2008–2011 között 117 kg/ha volt: ez a 2004–2007 közötti időszakhoz viszonyítva 6,4 %-os csökkenés. Az átlagos foszfortöbblet 2008–2011 között 13,6 kg/ha volt: ez a 2004–2007 közötti időszakhoz viszonyítva 30,1 %-os csökkenés. A felhasznált nitrogéntartalmú műtrágya átlagos mennyisége a 2004–2007 közötti időszakhoz viszonyítva hektáronként 18,4 %-kal csökkent 2008–2011 között. A felhasznált foszfortartalmú műtrágya átlagos mennyisége a 2004–2007 közötti időszakhoz viszonyítva hektáronként 53 %-kal esett vissza 2008–2011 között.
- (9) Észak-Írországban a mezőgazdasági területek 93 %-a legelő. A legelőgazdaságokban a földterület 42 %-át külterjes módon művelik, a telepítési sűrűség kevesebb mint 1 számosállategység/ha, a műtrágyabevitel pedig alacsony; a földterület 37 %-át agrár-környezetvédelmi programok keretében művelik meg, és csupán 24 %-on folytatnak intenzívebb gazdálkodást, ahol a telepítési sűrűség eléri legalább a 2 számosállategység/ha értéket. A földterület 5 %-án folytatnak szántóföldi művelést. A legelőkön felhasznált műtrágya átlagos mennyisége hektáronként 79 kg nitrogén és 5 kg foszfor.
- (10) Észak-Írországot magas csapadékmennyiség és az esetek többségében alacsony vízelvezető-képességgel rendelkező talaj jellemzi. Az alacsony mértékű vízelvezetés következtében Észak-Írországban a talaj nagy része viszonylag magas denitrifikációs potenciállal rendelkezik, amely csökkenti a talaj nitrátkoncentrációját és ezáltal a kimosódásra hajlamos nitrát mennyiségét.
- (11) Az éves szinten egyenletesen eloszló csapadékkal és viszonylag csekély hőmérséklet-ingadozással jellemezhető észak-írországi éghajlati viszonyok kedveznek a legelők viszonylag hosszú vegetációs időszakának, amikor az aktív földgazdálkodási és földművelési tevékenységek zajlanak; ez az időszak a keleti part mentén fekvő területeken évi 270 nap, a régió középső részén elhelyezkedő síkvidéken pedig mintegy évi 260 nap.
- (12) Az Egyesült Királyság Észak-Írország régió vonatkozásában benyújtott kérelmének vizsgálata alapján – a cselekvési programot, valamint a 2011/128/EU határozattal módosított 2007/863/EK határozatban engedélyezett eltérés kapcsán szerzett tapasztalatokat figyelembe véve – a Bizottság úgy ítéli meg, hogy bizonyos szigorú feltételek teljesülése esetén az Írország által javasolt, évenként és hektáronként 250 kg nitrogénnek megfelelő állati szerves-trágya-mennyiség nem fogja hátrányosan érinteni a 91/676/EGK irányelv célkitűzéseinek teljesülését.
- (13) Az Észak-Írország által benyújtott igazoló dokumentumok szerint a javasolt évenkénti és hektáronkénti 250 kg, állati trágyából eredő nitrogén a legalább 80 %-ban legelőből álló gazdaságokban a hosszú növekedési igény és a nagy nitrogénfelvételi növényi kultúrák objektív kritériuma alapján indokolt.
- (14) A 2011/128/EU határozattal módosított 2007/863/EK határozat 2014. december 31-én hatályát veszti. Annak érdekében, hogy az érintett mezőgazdasági termelők továbbra is igénybe vehessék az eltérést, helyénvaló elfogadni e határozatot.
- (15) Az e határozatban előírt intézkedések összhangban vannak a 91/676/EGK irányelv 9. cikke értelmében létrehozott nitrátügyi bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Bizottság engedélyezi a 2014. október 10-én kelt levélben az Egyesült Királyság által Észak-Írország vonatkozásában kérelmezett eltérést, vagyis a 91/676/EGK irányelv III. melléklete 2. pontja második albekezdésének első mondatában és a) pontjában előírt mennyiségnél több állati trágya alkalmazását az alább meghatározott feltételekkel.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E határozat alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

1. „legelőgazdaság”: olyan gazdaság, amelynek trágyázásra alkalmas mezőgazdasági területe legalább 80 %-ban gyepterület;

2. „legelő állatállomány”: szarvasmarhák (a hízóborjak kivételével), juhok, szarvasok, kecskék és lovak;
3. „legelő”: állandó vagy időszakos legelőterület (időszakos: e célra négy évnél rövidebb ideig alkalmazott);
4. „parcella”: különálló, a növénykultúra, a talajtípus és a trágyázási gyakorlat tekintetében egynemű földterület vagy földterületcsoport.

3. cikk

Hatály

E határozat a legelőgazdaságokra a 4., 5. és 6. cikkben meghatározott feltételek mellett egyedi alapon alkalmazandó.

4. cikk

Éves alkalmazás és kötelezettségvállalás

- (1) Az e határozat szerinti eltéréssel élni kívánó mezőgazdasági termelők évente kérelmet nyújtanak be az illetékes hatósághoz.
- (2) Az (1) bekezdésben említett éves kérelem benyújtója a kérelem benyújtásakor írásban kötelezettséget vállal az 5. és a 6. cikkben előírt feltételek teljesítésére.

5. cikk

Szerves és egyéb trágyák alkalmazása

- (1) A legelőgazdaság területén a földekre a legelő állatállománytól származó szerves trágyával – beleértve a maguk az állatok által elhullatott trágyát is – évente kijuttatott nitrogén mennyisége nem haladhatja meg a hektáronkénti 250 kg-ot, figyelemmel a (2)–(8) bekezdés szerinti feltételekre.
- (2) A teljes kijuttatott nitrogénmennyiség nem haladhatja meg az adott növénykultúra becsült tápanyagigényét, figyelembe véve a talajból származó utánpótlást is. A teljes nitrogénkijuttatást a telepítési sűrűség és a legelő termése alapján kell kiszámítani.
- (3) Minden gazdaságra vonatkozóan trágyázási tervet kell készíteni, amely ismerteti a területen alkalmazott vetésforgót, valamint a szerves és egyéb trágyák tervezett kijuttatását. A tervnek minden naptári év március 1-jére rendelkezésre kell állnia a gazdaságban. A trágyázási tervnek tartalmaznia kell legalább a következőket:
 - a) a vetésforgó terve, amely meghatározza és vázlatos térképen jelzi a legelők, valamint az egyéb növényi kultúrák parcelláinak területét és helyét;
 - b) az állatállomány nagysága, az istálló- és a tárolási rendszer leírása, kitérve a szerves trágya-tároló úrtartalmára;
 - c) a gazdaságban termelt szerves trágyában található nitrogén (leszámítva az istállóban és a tároláskor elveszített mennyiségeket), illetve foszfor mennyiségének kiszámítása;
 - d) a gazdaságból elszállított vagy a gazdaságba beszállított szerves trágya mennyisége, típusa és jellemzői;
 - e) a növénykultúrák előre látható nitrogén- és foszforigénye parcellánként;
 - f) a talaj nitrogén- és foszfortartalmával kapcsolatos talajvizsgálati eredmények, amennyiben rendelkezésre állnak;

- g) az alkalmazandó trágya jellege;
- h) a szerves trágyából származó nitrogén- és foszforkijuttatás kiszámítása az egyes parcellákon;
- i) a műtrágyából és egyéb trágyából származó nitrogén- és foszforkijuttatás kiszámítása az egyes parcellákon.

A trágyázási terv és a tényleges gyakorlat közötti összhang biztosítása érdekében a tervet a mezőgazdasági gyakorlatban bekövetkező bármely változás esetén a változást követő hét napon belül felül kell vizsgálni.

(4) Minden mezőgazdasági termelő trágyázási nyilvántartást vezet, amelyben rögzíti a nitrogén- és foszforkijuttatással, valamint a szennyezett víz kezelésével kapcsolatos adatokat. Ezt a nyilvántartást minden naptári évre vonatkozóan megküldi az illetékes hatóságnak.

(5) A mezőgazdasági termelő az eltérés lehetőségével élő valamennyi legelőgazdasága tekintetében tudomásul veszi, hogy a 4. cikk (1) bekezdésében említett kérelem, a trágyázási terv, valamint a trágyázási nyilvántartás ellenőrzések tárgyát képezheti.

(6) A megfelelő trágyamennyiség alkalmazása érdekében az eltérés lehetőségével élő mezőgazdasági termelőknek rendszeres időközönként elemezniük kell a talaj nitrogén- és foszfortartalmát.

Mintavételt és elemzéseket legalább négyévente, a gazdaság valamennyi, a vetésforgó és a talajminőség szempontjából egynemű területén kell végezni.

A gazdaság területének minden öt hektárja tekintetében legalább egy elemzésre van szükség.

Az eltérés lehetőségével élő gazdaságnak rendelkeznie kell a talaj nitrogén- és foszfortartalmára vonatkozó elemzések eredményeivel.

(7) Az őszi időszakban az őszi gyepművelés előtt tilos kijuttatni állati trágyát

(8) A mezőgazdasági termelő az eltérés lehetőségével élő valamennyi legelőgazdasága tekintetében biztosítja, hogy az illetékes hatóság által meghatározott módszer szerint kiszámított foszforegysúly ne haladja meg hektáronként és évenként a 10 kg többletet.

6. cikk

Földgazdálkodás

(1) A gazdaság trágyázásra alkalmas földterületének legalább 80 %-át legelőként kell művelni.

(2) Az egyedi eltérés lehetőségével élő gazdálkodók kötelesek:

- a) az ideiglenes legelőket tavasszal felszántani;
- b) bármilyen talajtípusú legelő esetében közvetlenül a felszántást követően magas nitrogénigényű növénykultúrát telepíteni;
- c) gondoskodni arról, hogy a vetésforgó ne tartalmazzon hüvelyeseket vagy más, a légköri nitrogént megkötő növényeket.

(3) A második bekezdés c) pontja azonban nem vonatkozik a lóherére olyan legelők esetében, amelyek 50 %-nál kevesebb lóherét teremnek, továbbá olyan más hüvelyesekre, amelyek fűvel vannak alávetve.

7. cikk

Egyéb intézkedések

Ezt az eltérést az egyéb uniós környezetvédelmi jogszabályoknak való megfeleléshez szükséges intézkedések sérelme nélkül kell alkalmazni.

8. cikk

Megfigyelés

- (1) Az illetékes hatóság gondoskodik arról, hogy minden körzet vonatkozásában elkészüljenek és évente frissüljenek az egyedi eltérés hatálya alá tartozó legelőgazdaságok, állatállomány és mezőgazdasági területek százalékos arányát, valamint a helyi földhasználatot feltüntető térképek.
- (2) A talaj, a felszíni vizek és a felszín alatti vizek megfigyelésével adatokat kell gyűjteni a talajvíz nitrogén- és foszfor-koncentrációjáról, a talajszelvény ásványi nitrogéntartalmáról, valamint a felszín alatti és felszíni vizek nitrátkoncentrációjáról az eltérés lehetőségével élő gazdaságok területén és azon kívül is. A megfigyelést a mezőgazdasági földterületek és a mezőgazdasági hasznosítású vízgyűjtő területek szintjén kell végrehajtani. A megfigyelési pontokat úgy kell megválasztani, hogy azok leképezzék a jellemző talajtípusokat, a művelés intenzitásának szintjét, a trágyázási gyakorlatokat és a növénykultúrákat.
- (3) A leginkább veszélyeztetett víztestek közelében lévő mezőgazdasági hasznosítású vízgyűjtő területeken a vizeket fokozott megfigyelés alatt kell tartani.
- (4) Az egyedi eltérés lehetőségével élő gazdaságokban felméréseket kell végezni a helyi földhasználat, a vetésforgók és a mezőgazdasági gyakorlatok vonatkozásában. Az 5. cikk (6) bekezdésében említett tápanyagelemzésekből, valamint az e cikk (2) bekezdésében említett megfigyelésekből származó adatokat modellalapú számításokhoz lehet használni, amelyek célja, hogy felmérjék a nitrát- és foszforvesztés nagyságrendjét az egyedi eltérés lehetőségével élő gazdaságokban.

9. cikk

Ellenőrzések

- (1) Az illetékes hatóságok gondoskodnak minden, eltérésre vonatkozó kérelem adminisztratív ellenőrzéséről. Ha az ellenőrzés azt tárja fel, hogy az 5. vagy a 6. cikkben előírt feltételek nem teljesülnek, e tényről értesíteni kell a kérelmezőt. Ilyen esetben a kérelem elutasítottként tekintendő.
- (2) Szántóföldi ellenőrzési tervet kell készíteni, amely kockázatelemzésen, az előző évek ellenőrzéseinek eredményein és a 91/676/EGK irányelv végrehajtására szolgáló jogszabályok alkalmazásának véletlenszerű általános ellenőrzéseinek eredményein alapul. A szántóföldi ellenőrzéseknek az e határozat 5. és 6. cikkében meghatározott feltételek szerinti egyedi eltérés lehetőségével élő gazdaságok legalább 5 %-ára ki kell terjedniük. Amennyiben az ellenőrzés a megfelelés hiányát tárja fel, arról értesíteni kell a gazdálkodót. Ezt az információt a következő évben az eltérésre vonatkozó kérelem elbírálásakor figyelembe kell venni.
- (3) Az illetékes hatóságok számára biztosítani kell az e határozat alapján engedélyezett eltérésnek való megfelelés ellenőrzéséhez szükséges hatásköröket és eszközöket.

10. cikk

Jelentéstétel

Az illetékes hatóságok minden év júniusáig jelentést nyújtanak be, amely tartalmazza a következőket:

1. minden körzet esetében az egyedi eltérés hatálya alá tartozó gazdaságok, állatállomány és mezőgazdasági területek százalékos arányát, továbbá a helyi földhasználatot feltüntető térképeket a 8. cikk (1) bekezdésének megfelelően;
2. a felszín alatti és felszíni vizek megfigyeléséből származó, a nitrátkoncentrációt jelző adatokat, beleértve az eltérést alkalmazó és nem alkalmazó területek vízminőségének alakulására, valamint az eltérésnek a vízminőségre gyakorolt hatására vonatkozó információkat a 8. cikk (2) bekezdésének megfelelően;
3. az eltérést alkalmazó, illetve nem alkalmazó területek talajvizének nitrogén- és foszforkoncentrációjára és a talajszelvény ásványi nitrogéntartalmára vonatkozó talajmegfigyelés eredményeit a 8. cikk (2) bekezdésének megfelelően;
4. a 8. cikk (3) bekezdésében említett, a víz fokozott ellenőrzéséből származó adatok összegzése és értékelése;
5. a helyi földhasználatra, a vetésforgókra és a mezőgazdasági gyakorlatokra vonatkozó felmérések eredményeit a 8. cikk (4) bekezdésének megfelelően;

6. az egyedi eltérés lehetőségével élő gazdaságokban a nitrát- és a foszforveszteség nagyságrendjét felmérő modellalapú számítások eredményeit a 8. cikk (4) bekezdésének megfelelően;
7. az eltérésre vonatkozó feltételek teljesítésének értékelését a 9. cikk (1) és (2) bekezdésének megfelelően a gazdaságok szintjén végzett adminisztratív és szántóföldi ellenőrzések eredményei, valamint a feltételeknek meg nem felelő gazdaságokra vonatkozó információk alapján.

11. cikk

Alkalmazás

Ez a határozat a nitrátokkal kapcsolatos cselekvési programra vonatkozó, 2014. évi SR 2014 No. 307 számú, törvényen alapuló szabály – Nitrates Action Programme Regulations (Northern Ireland) – rendelkezéseivel összefüggésben alkalmazandó.

Ez a határozat 2018. december 31-én hatályát veszti.

12. cikk

Ennek a határozatnak Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2015. február 9-én.

a Bizottság részéről
Karmenu VELLA
a Bizottság tagja